

УДК 101.1:316.346.36 (043.2)

Пшеничка Б.В.

*Національний авіаційний університет, Київ***ФІЛОСОФСЬКО-МОРАЛЬНИЙ СЕНС ГЕНЕАЛОГІЇ
(ЗА П. ФЛОРЕНСЬКИМ)**

Відомий мислитель і вчений Павло Флоренський заклав початки філософської генеалогії. З грецької **генеалогія** (родовід) – історична наука, що вивчає історію родів або родословну окремої людини. П. Флоренський говорив, що рід – це єдиний організм і єдиний цілісний образ, він починається і закінчується у часі, має свої підйоми та спади, кожний період його життя «цінний по своєму, проте рід прагне найповнішого вираження своєї ідеї», перед ним постає історичне завдання, що він повинен розв'язати. Обов'язок кожного – зробити свій внесок у пізнання історії роду, у цьому – відповідальність перед дітьми і молодшими поколіннями. Відмова від життєвого завдання роду призводить до його загибелі. Кожному роду притаманні певні традиції, звички, вподобання, моральні особливості, зв'язки з історією, її розуміння, своя нитка культури. Все це свідомо і підсвідомо окремими штрихами визначає душу певного представника роду.

Взаємозв'язок цілого і частини – важливий методологічний принцип наукового пізнання. Дослідження частини становить нове знання про ціле. Цілісний підхід в осмисленні культурно-історичного буття роду виявляє взаємозв'язок цілого і частини. Очевидно, рід-покоління-особистість становлять певне системне ціле, зокрема полікультурну взаємодію універсального й індивідуального, загального (загальнолюдські цінності), особливого (національні цінності) й окремого (особистісні цінності).

Передача у поколіннях соціокультурного досвіду та знань створює своєрідне підґрунтя історичної пам'яті, наповнюючи ціннісним змістом духовний діалог між минулим, сучасністю і майбутнім. Для розуміння цілісної людини важливе значення має перехід від родичів – до роду. Життєве призначення кожного полягає у тому, щоб пізнати будову та форму свого роду, його завдання, закон росту, критичні точки, співвідношення окремих гілок і їх окремі завдання, а відтак – збагнути власну місію в історії роду і власне завдання, не індивідуальне, визначене для себе, а своє – як представника роду, роду як вищого цілого. П. Флоренський проаналізував філософське і виховне значення Роду. Він зазначав, що родове самопізнання передбачає цілепокладання і зусилля волі.

Генеалогічні дослідження дають змогу виявити взаємодію роду й особистості, усвідомити обов'язок перед предками, батьками, наступними поколіннями. У такий спосіб людина отримує точку опори, вона здатна пізнати своє місце у світі, відчувати за собою минуле, культуру, рід, родину, адже в кого немає роду – в того немає ні Батьківщини, ні народу. Чим більше виявлено зв'язків, тим краще душа вростає в минуле, тим культурніша особистість.

Науковий керівник: Пода Т.А., к. філос. н., доцент